

Kappsegling i hårt väder.

Vägen till att bli framgångsrik kappseglare i hårt väder ligger i förberedelser av båt och besättning. Resultatlistorna toppas nästan alltid av de mest rutinerade teamen när det varit ett hårdvindsrace. Slumpen med att hitta rätta vindar minskar när vinden ökar. Erfarenhet gör att man väljer rätt när man bedömer risker/vinster.

En absolut avgörande faktor är att besättningen känner sig trygg med båt och övrig utrustning, oavsett om det är en bansegling eller havskappsegling. Detta gör att man tar rättbeslut och vågar pressa hårdare. Bästa sättet att börja detta arbete är att delta i *ISAF Offshore Personal Survival Course*, som anordnas flera gånger om året av Svenska Seglarförbundet i samarbete med SSTC. Denna kurs är ett krav vid större havskappseglingar kat 0-2 för hela eller delar av besättningen, beroende på vilken säkerhetskategori som gäller.

I framtiden så tror jag att kursen kommer att bli ett krav även i kategori 3 som är den vanligaste vid havskappsegling i våra vatten. Personligen så anser jag att alla som kappseglar som skeppare med ansvar för en besättning borde gå denna kurs. Efter genomförd kurs så kommer man jobba mycket bättre med säkerheten ombord. Kunskaperna ger besättningen större trygghet vid hårt väder vilket gör att man blir mycket bättre kappseglare.

När det gäller att förbereda båten för hårt väder så rekommenderar jag alla att läsa ”Offshore Special Regulation” som finns på ISAF:s hemsida. Här hittar man reglerna för olika säkerhetskategorier. Denna regelbok är mycket mer än bara regler. Det är ett dokument som sammanställer erfarenheter från många års seglande i hårt väder och de problem som kan uppstå. Med dessa kunskaper så kommer du utveckla din båt till en mycket snabbare kappseglare i hårt väder både inomskärs och utomskärs.

När det gäller segelgarderoben så är det viktigt att man har hårdvindssegel som fungerar. Alla i besättningen skall veta hur man sätter dessa segel.

Ett viktigt segel som ofta saknas är en sk. ”Heavy Weather Jib” Detta är en foca som är mindre än en normal genoa 3. Vanligt vindregister för detta segel är ca 12-18 m/s. Detta segel ger mycket bättre prestanda än att kämpa med en för stor genoa 3.

En riktig hårdvinds spinnaker är en stor tillgång ombord när det blåser hårt. När vinden ökar över 12m/s så är detta seglet mycket lättare att segla med. Jag har själv använt stormspinnakers på inomskärs seglingar med stora framgångar då vi kunnat segla optimalare med detta stabilare segel än att kämpa med stora spinnakern.

En stormfoca bör man alltid ha ombord. Den skall vara i en färg som gör att den syns lätt på ett stormigt hav. Stormfocan skall vara försedd med alternativ fastsättning om förstags profilen är skadad. När vinden ökar över ca 18 m/s så seglar de flesta båtar lika snabbt eller snabbare med stormfoca än något annat segel. Riskerna med att man seglar sönder tex Genoa eller HWJ minskar och man kan återgå till full prestanda när vinden avtar. Det är viktigt att alla ombord vet om skoten till stormfocan skall gå utanför eller innanför vanten. Det kan vara svårt att ändra när seglet väl är hissat.

När jag läst haverirapporter så har det slagit mig att den vanligaste anledningen till att båtar bryter kappseglingar pga av haverier är sönderblåsta storsegel. De material som används i många racing segel idag är känsligt för tex fladder. Det jag varmt rekommenderar är att man har ett välsytt stormstorsegel (Try Sail) som man förberett så det verkligen går att använda. När vindstyrkan är mer än ca 18m/s så seglar de flesta båtar lika snabb med stormstorseglet som med en botten revad stor. Den stora fördelen är att när vinden minskar så har man ett helt storsegel att hissa och man kan fortsätta att kappsegla med full prestanda.

Det är mycket viktigt att man tränar hårdvindssegling. Ofta väljer man att avstå träning för det blåser mycket. Det är bättre att sätta stormsegel och gå ut och känna på hur båten hanterar situationen för att sedan höja ribban och pressa hårdare. Att tvingas lägga ribban högt direkt för att det är kappsegling och sakna träningen brukar ej vara framgångsrikt.

Bengt Falkenberg

Albatross Segel